

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0006/2021/E-EU
Číslo spisu: 4665-2021-BA

Bratislava 13. 12. 2021

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako orgán príslušný na konanie podľa § 4 odsek 1, § 9 odsek 1 písmeno b) druhého bodu, § 9 odsek 1 písmeno c) prvého bodu v spojení s § 15 odsek 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a článku 16 odsek 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou vo veci udelenia **výnimky z článku 16 odsek 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou**

rozhodol

podľa článku 16 odsek 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou a § 13 odsek 2 písmeno n) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov tak, že pre regulovaný subjekt **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.**, Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141 **u d e ľ u j e** na obdobie **od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022** výnimku z článku 16 odsek 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou.

Odôvodnenie

Spoločnosť Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141 (ďalej len „účastník konania“) podľa článku 16 odsek 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou (ďalej len „nariadenie č. 2019/943“), ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“) na území Slovenskej republiky, doručila Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) dňa 29. 09. 2021 žiadosť o výnimku z článku 16 odsek 8 nariadenia č. 2019/943 ďalej len „Žiadosť“), ktorá bola zaevidovaná pod podacím číslom úradu 25614/2021/BA.

Podľa článku 16 odsek 8 nariadenia č. 2019/943, PPS nesmie obmedziť objem kapacity spojovacích vedení, ktorý má byť sprístupnený účastníkom trhu, ako spôsob riešenia preťaženia vo svojej ponukovej oblasti alebo ako prostriedok riadenia tokov, ktoré vyplývajú z transakcií v rámci ponukových oblastí. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie výnimiek podľa odsekov 3 a 9 tohto článku a uplatňovanie článku 15 odsek 2 nariadenia č. 2019/943, sa

považujú ustanovenia odseku 8 za splnené, pokiaľ sa dosiahnu tieto minimálne úrovne dostupnej kapacity pre medzioblastný obchod (ďalej len „MACZT“):

a) v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup založený na koordinovanej čistej prenosovej kapacite, predstavuje minimálnu kapacitu 70 % prenosovej kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti a zohľadnení nepredvídaných udalostí, ako je stanovené v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 odsek 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (ďalej len „nariadenie (ES) č. 714/2009“);

b) v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup na základe toku, predstavuje minimálnu prahovú hodnotu rozpätie stanovené výpočtom kapacity dostupnej pre toky vyvolané medzioblastnou výmenou. Rozpätie sa stanoví ako 70 % kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti vnútorných a medzioblastných kritických prvkov siete a zohľadnení nepredvídaných udalostí stanoveným v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 odsek 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.

Na bezpečnostné rezervy, kruhové toky a vnútorné toky na každom kritickom prvku siete sa môže použiť 30 %.

Národné regulačné orgány EÚ odhlasovali dňa 26. 06. 2020 na Energetickom regulačnom fóre spoločný dokument, ktorý stanovuje požiadavky regulačných úradov na minimálny obsah žiadosti o udelenie výnimky z článku 16 odsek 8 nariadenia č. 2019/943, na základe ktorého musia žiadosti o výnimku spĺňať aspoň tieto požiadavky:

- PPS uvedú kritické prvky sústavy alebo aspoň hranice ponukovej oblasti EÚ, na ktoré sa výnimka uplatňuje;
- PPS umožnia regulačným orgánom vykonávať riadne monitorovanie súladu požiadavky 70 % a samotnej výnimky. Jednoduchá žiadosť o oslobodenie od požiadavky 70 % nie je prijateľná, ale má ponúkať minimálnu úroveň kapacít a riadne monitorovanie úrovne kapacity sprístupnenej počas obdobia výnimky. Platné alternatívy sú napríklad údaje o tom, aká úroveň kapacity sa dostane na trh, a ktoré zníženia pod 70% s tým súvisia, ktorý je opodstatnený dôvod žiadosti o výnimku a ako sa vo výpočte kapacity odráža výnimka pre konkrétny kritický prvok sústavy.
- V článku 16 odsek 9 nariadenia 2019/943 sa výslovne vyžaduje, aby PPS zverejnili metodiku a projekty, ktoré poskytnú dlhodobé riešenie problému, ktorým sa chce výnimka zaoberať. Výnimka sa musí jasne zaoberať týmito otázkami alebo prinajmenšom obsahovať časový harmonogram prijatia takejto metodiky a projektov. Ďalej sa uvádza, že národné regulačné orgány si uvedomujú, že túto požiadavku nie je možné v niektorých prípadoch splniť, a ak k tomu dôjde, PPS v žiadosti o výnimku jasne vysvetlia, prečo nemôžu vyššie uvedenú metodiku zverejniť.
- Pokiaľ je to možné, PPS v rovnakom regióne na výpočet kapacity sa pokúsia ďalej zosúladiť a harmonizovať prístupy a výpočty. PPS by mohli napríklad preskúmať spoločné prístupy k monitorovaniu fázy paralelného chodu a k riešeniu kruhových tokov na interných kritických sieťových prvkoch.

Účastník konania v Žiadosti uviedol, že reflektovaním požiadavky podľa článku 16 odsek 8 nariadenia č. 2019/943, pri v súčasnosti aplikovanom spôsobe výpočtu a pridelovania prenosových kapacít (t. j. minimálna kapacita všetkých cezhraničných prenosových prvkov

stanovená za každých okolností na minimálne 70 % Fmax), by bola ohrozená prevádzková bezpečnosť prepojenej sústavy najmä z príslušných dôvodov:

- Významný nárast prevádzkových stavov v sústave, kedy by nebolo dodržané základné bezpečnostné kritérium N-1. Účastník je podľa článku 35 nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/1485 povinný plniť kritérium N-1 (zabezpečenie bezpečnosti prevádzky prenosovej sústavy).
- Obmedzenie možností účastníka dynamicky reagovať na nepriaznivé prevádzkové stavy v sústave, keďže minimálna hodnota obchodovateľnej kapacity, ktorá vychádza priamo z technických limitov prvkov prenosovej sústavy by musela byť držaná na úrovni minimálne 70 % Fmax.
- Vo vybraných prípadoch zníženie bezpečnostných marží (ďalej aj ako „FRM“) na prenosových prvkoch, z čoho vyplýva znížená schopnosť sústavy vystať nepredvídané prevádzkové situácie, resp. chyby v predpovediach vstupov, ktoré determinujú prevádzkový stav sústavy (FRM je prípustné na úrovni maximálne 30 % Fmax).
- Zníženie bezpečnostných marží by zhoršilo aj zvládanie už v súčasnosti problémových vysokých objemov kruhových a tranzitných tokov (tečúcich hlavne zo severozápadného regiónu prepojenej sústavy), ak by boli vyššie ako maximálna hodnota FRM.

Horeuvedené riziká identifikované účastníkom konania, ktoré by boli spôsobené požiadavkou na minimálne obchodovateľné kapacity v kombinácii s nedostatočnými možnosťami nápravných opatrení (redispečing, zmeny topológie sústavy, protiobchod, atď.), by podľa účastníka konania viedli k ohrozeniu prevádzkovej bezpečnosti prepojenej sústavy.

Úrad preskúmal Žiadosť doručенú od účastníka konania a následne, z dôvodu preukázania opodstatnenia tejto Žiadosti, listom č. 26673/2021/BA zo dňa 11. 10. 2021 požiadal účastníka konania o doplnenie podania.

Účastník konania dňa 25. 10. 2021 listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 28410/2021/BA doplnil podanie a v rámci uvedeného listu poskytol stanovisko na doplňujúce otázky úradu.

Úrad doplnenie podania, ktoré obsahovalo stanovisko účastníka konania preskúmal a následne, z dôvodu preukázania opodstatnenia Žiadosti, opätovne listom č. 28838/2021/BA zo dňa 28. 10. 2021 požiadal účastníka konania o doplnenie podania.

Účastník konania dňa 08. 11. 2021 listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 29870/2021/BA doplnil podanie a v rámci uvedeného listu poskytol stanovisko na doplňujúce otázky úradu.

Úrad je podľa článku 9 nariadenia 2019/943 povinný sa pred udelením výnimky poradiť s regulačnými orgánmi ostatných členských štátov, ktoré tvoria časť dotknutého regiónu výpočtu kapacity.

Úrad dňa 12. 11. 2021 prostredníctvom elektronickej pošty zaevidovanej pod evidenčným číslom úradu č. 30394/2021/E-PP informoval regulačné orgány ostatných členských štátov, ktoré tvoria časť dotknutého regiónu výpočtu kapacity (ďalej len „Core NRAs“) o predložení žiadosti účastníkom konania. Úrad súčasne v rámci tejto elektronickej pošty zaslal zástupcom Core NRAs žiadosť účastníka konania, ktorá obsahovala aj stanoviská účastníka konania k jednotlivým žiadostiam na doplnenie, ktoré obdržal od úradu. Úrad v rámci predmetnej

elektronickej pošty umožnil zástupcom Core NRAs vzniesť pripomienky najneskôr do 29. 11. 2021 a vyjadriť formálny nesúhlas so schválením Žiadosti najneskôr do 06. 12. 2021.

Úrad v rámci stanovených lehôt neobdržal od zástupcov Core NRAs žiadne pripomienky ani formálny nesúhlas. Na základe tejto skutočnosti sa má za to, že zástupcovia Core NRAs s udelením výnimky pre účastníka konania súhlasia. Úrad má za to, že boli v rámci tohto konania splnené všetky podmienky vyplývajúce jednak z príslušných právnych aktov Európskej únie a jednak aj z príslušných právnych predpisov právneho poriadku Slovenskej republiky.

Na toto konanie sa podľa § 41 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov nevzťahuje ustanovenie § 33 odsek 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), keďže úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovel v plnom rozsahu.

Úrad vykonal procesné úkony vyplývajúce z právnych aktov Európskej únie a zo správneho poriadku, posúdil a vyhodnotil podklady nachádzajúce sa v spise č. 4665-2021-BA a v priebehu správneho konania s účastníkom konania priebežne prerokovával všetky pripomienky a návrhy a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, P. O. BOX 12, Bajkalská 27, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Martin Lepieš
riaditeľ

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26